

תיקון מהלך פיקה בברך – מידע למטופל המיועד לניתוח

הנך מיועד/ת לניתוח לתיקון מהלך הפיקה בברך. הניתוח מבוצע עקב פריקות חוזרות של הפיקה וחסר יציבות או מהלך פיקה פתולוגי עם מבנה אנטומי תורם. מטרת הניתוח הנה להחזיר את פיקת הברך למקומה האנטומי במרכז הברך, ולתקן את היציבות הפגועה. הרדמה ומשך הניתוח:

הניתוח מבוצע לרוב בהרדמה כללית ובנוסף הרדמה מקומית של הברך ונמשך בין 80-120 דקות (יש להוסיף לכך את זמן ההרדמה וההתעוררות מהניתוח).

מהלך הניתוח

לאחר ההרדמה והשלמת הכיסוי הסטרילי מוחדרת לברך מצלמה זעירה (ארטרסקופ) שבעזרתה ניתן לסקור את המבנים השונים בברך ומבוצעת הערכת מנח הפיקה. במידה שיש גופים חופשיים או נזק לסחוס, הם יטופלו בשלב זה.

לאחר מכן תבוצע ארטרוסקופיה של הברך להערכת מבני הברך השונים ויטופלו בעיות נוספות כגון קרעים במניסקוסים או נזק סחוסי. **בשלב זה - ורק במידה שהוחלט על כך מראש - תבוצע בגישה פתוחה דרך חתך עורי בשוק, הסטה של העצם עם גיד הפיקה (אוסטאוטומיה) לעמדה אנטומית יותר, וקיבוע של האוסטאוטומיה בברגים.**

בשלב הבא, ישחזר המנתח את הרצועה המייצבת המדיאלית (MPFL) תוך שימוש בגיד מן המטופל או מבנק של גידים. הגיד יחובר לפיקה בעזרת עוגנים יחודיים, ויועבר דרך תעלה יעודית בעצם הירך באזור בו התחברה הרצועה המקורית. לאחר וידוא שמיקום הפיקה מתאים מבחינה אנטומית תקובע הרצועה למקומה. שלב זה מבוצע בעזרת שני חתכים קטנים בעור ולא בצורה ארטרוסקופית. בסיום הניתוח החתכים נסגרים בעזרת תפרים נספגים שאין צורך להוציאם. לסיום מוזרק חומר הרדמה לברך ולאזור חתכי הניתוח הנוספים, מבוצעת חבישה והברך מקובעת ביישור בסד צירים יעודי.

המלצות לימים הראשונים שלאחר הניתוח:

- ✓ לאחר הניתוח מומלץ להשתמש בקביים ולדרוך באופן חלקי על הרגל על מנת למנוע דימומים ונפיחות בתוך הברך. הדריכה הנה עם סד צירים נעול ביישור.
- ✓ חשוב לקרר הברך עם קרח (שקיות תירס קפוא למשל) במהלך השבועיים שלאחר הניתוח וליטול משככי כאבים לפי צורך.
- ✓ אין להרטיב החתכים ביומיים הראשונים. לאחר מכן, ניתן לשטוף החתכים במקלחת. אין להכנס לבריכה או לים בשבועיים הראשונים לאחר הניתוח. גם במקלחת יש להקפיד על ברכך ישירה (מקלחת בשיבה עם רגל מורמת על שרפרף למשל).
- ✓ פיזיותרפיה יש להתחיל מיד בסיום הניתוח בשבוע הראשון. יש להשתמש בפרוטוקול יעודי לשחזור מייצבי הפיקה

בכל מקרה של עליית חום מעל 38⁰, נפיחות קשה בברך או כאבים בלתי נסבלים יש ליצור קשר

עם ד"ר רשף – המנתח.

חזרה לשגרה:

השיקום המלא מניתוח לתיקון מהלך הפיקה נע סביב 6 חודשים. הדריכה הנה חלקית בתחילה ומגיע לדריכה מלאה לאחר 6 שבועות אז מוסר הסד ומתחילה עבודה על טווחי התנועה של הברך וחיזוק שרירים. התקדמות התפקוד תלויה בשלבי השיקום הפיזיותרפי. חזרה לתפקוד יומיומי רגיל צפויה כ 6 שבועות לאחר הניתוח, פעילות מאומצת קלה סביב 3 חודשים וחזרה לספורט מלא ללא הגבלה כ 6 חודשים לאחר הניתוח. נהיגה אפשרית כאשר ההליכה תקינה ולא כאבים.